

Kursplan

Fakulteten för konst och humaniora

Institutionen för kulturvetenskaper

1GN244 Samhällsorienterande ämnen för undervisning i förskoleklass och årskurs 1-3/verksamhetsintegrerad profil, 15 högskolepoäng

Social Sciences for Teaching in Pre-school Class and School Years 1-3/Teaching Practice Profile, 15 credits

Ämnesgrupp

Utbildningsvetenskap teoretiska ämnen

Nivå

Grundnivå

Fördjupning

G1F

Fastställande

Fastställd 2017-04-19

Senast reviderad 2020-03-06 av Fakulteten för konst och humaniora. Reviderade förkunskapskrav.

Kursplanen gäller från och med vårterminen 2021

Förkunskaper

Perspektiv på läraruppdraget och skolan i samhället – inriktning förskoleklass och årskurs 1-3/VI-profil, 7,5 hp (1GN431),

Didaktik och läroplansteori, grundlärare inriktning förskoleklass och årskurs 1-6/VI-profil, 7,5 hp (1GN420)

eller motsvarande.

Mål

Efter avslutad kurs ska den studerande kunna:

- redogöra för sådana ämneskunskaper, inbegripet insikt i aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete, som krävs för yrkesutövningen,
- redogöra för sådana kunskaper i ämnesdidaktik och metodik som krävs för undervisning och lärande inom ämnena historia, samhällskunskap, geografi och religionskunskap och för yrkesutövningen i övrigt,
- redogöra för och tillämpa sådan ämnesdidaktik och metodik som krävs för undervisning och lärande inom ämnena historia, samhällskunskap, geografi och religionsvetenskap och för yrkesutövningen i övrigt,
- självständigt och tillsammans med andra planera och utveckla undervisning i syfte att på bästa sätt stimulera varje elevs lärande och utveckling,
- bedöma elevers lärande och utveckling i förhållande till verksamhetens mål,
- beakta ett samhällsvetenskapligt perspektiv på hållbar utveckling i skolans undervisning.

Delkurs 1, Introduktion till de samhällsorienterande ämnena, 10 hp

Efter avslutad delkurs ska den studerande kunna:

- översiktligt redogöra för centrala begrepp,
- översiktligt redogöra för olika metoder att söka, värdera och bearbeta källor och information samt hur de kan användas i undervisningen,
- översiktligt redogöra för människans uppkomst, forntiden i Sverige, hur spår från forntiden kan iakttas i vår tid samt hur detta kan användas i undervisningen,
- översiktligt redogöra för högtider och symboler inom judendom, kristendom och islam och för hur dessa förhåller sig till den vidare religiösa traditionen,
- återge några berättelser ur nordisk och antik mytologi samt ur judisk, kristen och muslimsk tradition, samt reflektera över deras användning i olika sammanhang och i undervisningen,
- översiktligt redogöra för hur den lokala och regionala självstyrelsen är utformad i Sverige och hur detta kan användas i undervisningen,
- redogöra för grundläggande fakta om Sveriges politiska system på nationell nivå och för Sveriges roll som aktör på internationella och globala arenor samt hur detta kan användas i undervisningen,
- översiktligt redogöra för stads- och kulturlandskapens framväxt och hur detta kan användas i undervisningen,
- översiktligt redogöra för viktiga miljöfrågor ur ett lokalt och globalt perspektiv samt hur dessa kan användas i undervisningen.

Delkurs 2, Att undervisa i de samhällsorienterande ämnena, 5 hp

Efter avslutad delkurs ska den studerande kunna:

- identifiera, värdera och använda källmaterial som är lämpliga för SO-undervisning om närområdet,
- argumentera för stoffurval, didaktiska ställningstaganden och bedömning av elevernas kunskapsutveckling i anslutning till en tematisk planering för undervisning om närområdet som bygger på gällande styrdokument för SO-ämnena,
- använda relevanta metoder och källor i planering av undervisning om hemortens historia,
- identifiera platser och former för religionsutövning i närområdet, i dåtid och nutid,
- diskutera religionens roll i närsamhället, ur ett nutida och historiskt perspektiv, med särskilt fokus på kristendomens roll i skolans värld.

Innehåll

Kursen syftar till att ge de studerande grundläggande ämneskunskaper och ämnesdidaktisk kompetens samt en inblick i de samhällsorienterande ämnenas specifika och ämnesövergripande karaktärer. Den inledande delkursen fokuserar främst på ämnesinnehåll i respektive ämne och den avslutande kursen är en tematiskt upplagd kurs där studenterna omsätter ämneskunskaper, ämnesdidaktik och metodik i planerad undervisning. Kopplingen till yrkespraktiken stärks genom verksamhetsintegrering.

Delkurs 1 Introduktion till de samhällsorienterande ämnena 10 högskolepoäng

Delkursen ger en introduktion till de samhällsorienterande ämnena och ämnesdidaktik. Ämnesinnehållet i denna delkurs är nära relaterat till det centrala innehållet för undervisning i de samhällsorienterande ämnena i årskurs 1-3. Delkursen introducerar begrepp och stoffinnehåll på en grundläggande nivå.

Delkurs 2 Att undervisa i samhällsorienterande ämnen 5 högskolepoäng

Delkursen bygger vidare på grunderna från den första delkursen och fokuserar ytterligare på undervisning i samhällsvetenskapliga ämnen. Det centrala innehållet för undervisning i de samhällsorienterande ämnena är utgångspunkt för delkursen. Under kursen ges exempel på och praktisk träning i hur undervisning om närsamhället kan bedrivas. Studenterna får i en skriftlig uppgift träna sig i tematisk planering med utgångspunkt i gällande styrdokument. Uppgiften kopplas till verksamhetsintegrerat arbete under kursen.

Professionsbas och professionell progression

Kursen förbereder den studerande för kommande VFU-period III och de mål som finns angivna i denna kursplan. De studerande planerar och redovisar gruppvis ett tematiskt upplagt arbetsområde kring undervisning om närområdet. Studenterna diskuterar arbetsområdet med sina respektive handledare inom den verksamhetsintegrerade profilen och genomför delar av planeringen i praktiken under de verksamhetsintegrerade delarna av kursen.

Vetenskapligt förhållningssätt och vetenskaplig progression

Den första delkursen bygger på de fyra samhällsorienterande ämnenas vetenskapliga och didaktiska grund. Studenterna får här ta del av respektive ämnes vetenskapliga förhållningssätt. I kursen får den studerande träning i att söka, värdera och bearbeta information och redovisa sina kunskaper i tal och skrift genom planering och redovisning av ett tematiskt upplagt arbetsområde. I samband med skriftliga redovisningar tränas det akademiska skrivandet.

Undervisningsformer

Undervisningsformerna utgörs av föreläsningar, seminarier, exkursioner, studiebesök, övningar och verksamhetsintegrerade delar. I kursens studieguide preciseras de undervisningsmoment som är obligatoriska.

Examination

Kursen bedöms med betygen Underkänd, Godkänd eller Väl godkänd.

För betyget Godkänd ska kursens mål vara uppnådda. Betygskriterier för betyget Väl godkänd meddelas skriftligen vid kursstart. För betyget VG på hela kursen skall betyget vara VG på minst 10 hp. Examination i samband med seminarium, övningar och exkursioner.

Delkurs 1 examineras genom skriftliga tentamina och paperuppgifter.

Delkurs 2 examineras genom en skriftlig planeringsuppgift i grupp som redovisas och diskuteras i seminarieform samt med en individuell paperuppgift. Uppgiften är kopplad till verksamhetsintegrerat arbete under kursen.

Om universitetet beslutat att en student har rätt till särskilt pedagogiskt stöd på grund av funktionsnedsättning, har examinator rätt att ge ett anpassat prov eller att studenten genomför provet på ett alternativt sätt. Förnyad examination ges i enlighet med Lokala

regler för kurs och examination på grundnivå och avancerad nivå vid Linnéuniversitetet.

Kursvärdering

Under kursens genomförande eller i nära anslutning till kursen genomförs kursvärdering. Resultat och analys av genomförd kursvärdering ska skyndsamt återkopplas till de studenter som genomfört kursen. Studenter som deltar vid nästa kurstillfälle erhåller återkoppling vid kursstart. Kursvärdering genomförs anonymt.

Övrigt

Kursen ingår i grundlärarprogrammet.

Kurslitteratur och övriga läromedel

DELKURS 1. Introduktion till de samhällsorienterande ämnena, 10 hp

Améen, L. *Stadens gator och kvarter*, kompendium ca 20 s.

Barnets rättigheter. FN:s barnkonvention, www.regeringen.se

Berghund, Jenny & Gunner, Gunilla (red.). *Barn i religionernas värld*. Liber. Senaste upplagan (i urval, ca 130 s.)

Hedin, Christer. *Abrahams barn: vad skiljer och förenar judendom, kristendom och islam?* Dialogos förlag. Senaste upplagan. (i urval, ca 100 s.)

Lindström, Dan. *Forntid i Sverige: En introduktion*. Natur och kultur. Senaste upplagan, 132 s.

Läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet, Lgr 11. Skolverket (digital resurs), ca 20 s.

Löfstedt, Malin (red.). *Religionsdidaktik - mångfald, livsfrågor och etik i skolan*. Studentlitteratur. Senaste upplagan (i urval, ca 100 s.)

Møller, Jens Peter (2003). *Geografididaktik. Perspektiv och exempel*. Stockholm: Liber. ISBN: 914705140X. 120 s.

Norén Bretzer, Ylva. *Sveriges politiska system*, Studentlitteratur. Senaste upplagan (i urval, ca 225 sidor)

Odenstad, Christina. *Ämnesdidaktik för SO-ämnena: för grundskolan*. Gleerup. Senaste upplagan (i urval, ca 75 s.)

Kompletterande material tillkommer, tillhandahålls via kursens lärplattform. (Ca 75 s.)

DELKURS 2. Att undervisa i samhällsorienterande ämnen, 5 hp

Berghund, Jenny & Gunner, Gunilla (red.), *Barn i religionernas värld*. Stockholm: Liber. Senaste upplagan (i urval, ca 130 s.)

Franck, Olof, Hermansson Adler, Magnus & Björneloo, Inger. *Samhällsämnenas didaktik F - åk 3*. Lund: Studentlitteratur. Senaste upplagan (135 sidor)

Hedin, Christer. *Abrahams barn: vad skiljer och förenar judendom, kristendom och islam?* Dialogos förlag. Senaste upplagan. (i urval, ca 100 s.)

Löfstedt, Malin (red.). *Religionsdidaktik - mångfald, livsfrågor och etik i skolan*. Studentlitteratur. Senaste upplagan. (i urval, ca 100 s.)

Norén Bretzer, Ylva. *Sveriges politiska system*. Studentlitteratur. Senaste upplagan (i

urval, ca 70 s.)

Odenstad, Christina. *Ämnesdidaktik för SO-ämnena: för grundskolan*. Gleerup. Senaste upplagan (i urval, ca 45 s.)

Sanderoth, Ingrid. *Plats - identitet - lärande: närområdesstudier i skolan*. Studentlitteratur. Senaste upplagan (i urval, ca 180 sidor)

Kompletterande material tillkommer och tillhandahålls via kursens lärplattform. (Ca 100 s.)

Övrig litteratur väljs i samråd med undervisande lärare med utgångspunkt i aktuellt temaarbete, ca 150 s.